

Művészeti díjak Szegedi kitüntetettek

Liszt-díjas: Szecsődi Ferenc

Az 1993. évi művészeti díjakat pénteken, a Néprajzi Múzeum dísztermében megtartott ünnepségen Fekete György kultuszminisztériumi helyettes államtitkár nyújtotta át a kitüntetetteknek. Balázs Béla-díjban, Jászai Mari-díjban, József Attila-díjban tíz-tíz személy részesült. Ketten Erkel Ferenc-díjat, négyen Harangozó Gyula-díjat, hatan Liszt Ferenc-díjat, ketten Balogh Rudolf-díjat vehettek át. A Ferenczy Noémi-díjat, valamint a Munkácsy Mihály-díjat tíz-tíz művész nyerte el. Hortobágyi Károly-díjat egy, a Tancsics Mihály-díjat hat személy kapta meg. Az összesen 71 kitüntetettet köszöntő Fekete György ünnepi beszédében szolt arról is, hogy a díjak odaítélésének gyakorlata a legutóbbi három esztendőben – tehát az új kormány-időszak alatt –, eltér a korábbi évtizedekétől. Ma már nem pusztán javaslatot kér a tárca saját véleményének kialakításához a szakmai szervezetektől, hanem jól előkészített, s alaposan megvitatott végleges szakmai döntést. Így a díjazottak névsorát minden esetben elfogadva és aláírva alakult ki a művészeti díjakkal kitüntetettek végleges névsora. Így tehát azok már nem a paternalista állam adományaiként, hanem szigorú szakmai zsűrik ítéletei alapján kerültek az arra legérdemesebbekhez.

A Magyar Köztársaság művelődési és közoktatási minisztere a mozgókép területén kifejtett kiemelkedő alkotótevékenysége, valamint művészeti és tudományos teljesítménye elismeréseként a

BALÁZS BÉLA-díjat

adományozta: *Árvai Jolánnak*, a Magyar Televízió Fiatal Művészek Stúdiója vezetőjének; *Balogh Gábornak*, a Magyar Filmgyártó Vállalat operatőrjének; *Endrényi Egon* reklámfotósának; az Interpress Serviz ügyvezetőjének; *Felvidéki Juditnak*, a Magyar Televízió Rendezői Alkotó Irodája rendezőjének; *Czipauerne Hap Magdának*, a Pannónia Film Vállalat filmvágójának; *Király Jenőnek*, az ELTE Közművelődési Tanácske oktatójának; A Magyar Film Múltja és Jövője Alapítvány alapítóinak (a díjat *Gyürei Vera*, az alapítvány vezetője vette át); *Mester Józsefnek*, a Magyar Mozi- és Videofilmgyár filmoperátor-rendezőjének; *Rigó Máriának*, a Magyar Filmgyártó vállalat vágójának; *Szöke Andrásnak*, a Magyar Filmgyártó Vállalat rendezőjének.

Kiemelkedő színművészeti és színházudományi tevékenységéért

JÁSZAI MARI-díjat

kapott: *Egri Márta* színművész; *Fazekas István*, a Veszprémi Petőfi Színház színművésze; *Menczel Róbert*, a Zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház díszlettervezője; *Méhes László*, a Vígszínház színművésze; *Paudits Béla*, a Madách Színház színművésze; *Pápai Erika*, a Vígszínház színművésze; *Rátóti Zoltán*, a Budapesti Kamaraszínház színművésze, *Szolnoki Tibor*, a Fővárosi Operett Színház színművésze; *Újvári Zoltán*, a Budapesti Kamaraszínház színművésze.

Kiemelkedő irodalmi tevékenysége elismeréseként

JÓZSEF ATTILA-díjat

kapott: *Bisztray Árpád* író; *Farkas Árpád* romániai magyar költő, közíró, műfordító; *Hárs Ernő* költő, műfordító; *Kukorelly Endre* költő, író; *Lakatos Menyhért* író; *Lukácsy Sándor* irodalomtörténész, kritikus; *Mezey Katalin* író; *Szöcs Géza* romániai magyar költő; *Tarbay Ede* író, költő, műfordító; *Tózsér Árpád* szlovákiai magyar költő, kritikus, műfordító.

Kiemelkedő zeneszerzői, zenei rendezői, zenetudományi tevékenysége elismeréseként

ERKEL FERENC-díjat

kapott: *Kovács Sándor* zenetörténész, kritikus, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi docense; *Matz László*, a Magyar Rádió zenei rendezője.

A táncművészet területén folytatott alkotói, előadói, tudományos és pedagógiai tevékenysége elismeréseként

HARANGOZÓ GYULA-díjat

kapott: *Demcsák Ottó*, a Győri Balett magántáncosa; *Krámer György*, a Rock Színház koreográfusa; *Solymosi Zoltán*, a Magyar Állami Operaház magántáncosa; *Zsuráfszki Zoltán*, a Budapest Táncegyüttes művészeti vezetője.

Kiemelkedő zenei és előadóművészeti tevékenysége elismeréseként

LISZT FERENC-díjat

kapott: *Cseh Tamás*, a Budapesti Katona József Színház előadóművésze; *Gergely Ferenc* orgonaművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyetemi tanára, a pesti Ferences Templom főorgonistája; *Gyöngyössi Zoltán* fuvalaművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Konzervatóriuma tanára; *Horváth László*, az Állami Hangversenyzenekar klarinétművésze; *Szakály Ágnes* cimbalomművész, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára; *Szecsődi Ferenc* hegedűművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Konzervatóriuma tanára.

Kiemelkedő fotóművészeti és fotóelméleti tevékenysége elismeréseként

BALOGH RUDOLF-díjat

kapott: *Bánkuti András*, a Köztársaság szerkesztősége fotóriportere; *Fejér Ernő* fotóművész.

Kiemelkedő iparművészeti, ipari tervezőművészeti, illetve művészettörténeti tevékenysége elismeréseként

FERENCZY NOÉMI-díjat

kapott: *Jerger Krisztina* művészettörténész; *Kertész Ágnes* üvegtervező iparművész; *Kókay Krisztina* textiltervező iparművész; *Kótai József* ötvösművész; *Lovas Ilona* textiltervező iparművész; *Mezey László* ipari formatervező; *Nagy Alexandra* ipari formatervező; *Sipos Enikő*, a Magyar Nemzeti Múzeum főrestaurátora; *Somogyi Pál* belsőépítész; *Thury Levente* keramikumművész.

Kiemelkedő képzőművészeti, illetve művészettörténeti tevékenysége elismeréseként

MUNKÁCSY MIHÁLY-díjat

kapott: *Bakos Ildikó* szobrász-érmésművész; *Birkás Ákos* festőművész; *Fehér László* festőművész; *Lantos Ferenc* festőművész; *Lois Viktor* szobrászművész; *Orosz István* grafikusművész; *Pauer Gyula* szobrászművész; *Réber László* grafikusművész, karikaturista; *Wahorn András* képgrafikus-művész; *Wehner Tibor* művészeti író.

Kiemelkedő artistaművészeti tevékenysége elismeréseként

HORTOBÁGYI KÁROLY-díjat

kapott: *Kristóf Krisztián* zsonglőr.

Kimagasló újságírói tevékenysége elismeréseként

TÁNCSICS MIHÁLY-díjat

kapott: *Bánki András*, a Magyar Hírlap főszerkesztő-helyettese; *Bertha Bulcsu*, az Élet és Irodalom főmunkatársa; *Bölcs István*, a Magyar Rádió rovatvezetője; *Füzes Oszkár*, a Népszabadság munkatársa; *Szegő András*, a Magyar Nők Lapja munkatársa; *Végh Alpár-Sándor*, a Pesti Hírlap főmunkatársa.

Szecsődi Ferenc hegedűművész 1954-ben született Budapesten. Diplomáját Bodonyi István és Szűcs Mihály növendékeként 1977-ben szerezte meg a fővárosi Zeneakadémián. Ugyanebben az évben elnyerte az Akadémiai Nagydíjat. Ezután Szegedre költözött s a zeneművészeti főiskola tanára lett. Művészi pályájára nagy hatással volt a Cziffra Alapítvány ösztöndíjának elnyerése. Azóta hegedűművészként járja a világot, visszatérő vendége Európa hangversenytermeinek. Számos hanglemez-, rádió- és televíziófelvétel előadója, aki eddig két kitüntetésére lehetett a legbüszkébb: 1991-ben elnyerte a Szegedért Alapítvány művészeti fődíját, 1992-ben pedig a Magyar Előadóművészek Társasága évvégi szavazásán választották a legjobbnak. Jelenleg az újjáalakult Szegedi Konzervatórium tanszékvezető docense. Egy hónapja, Bálint János fuvalaművésszel közösen, „Hangversenytermet Szegednek!” címmel alapítványt tett a város zenei életéért.

Eötvös-díjas: Galambosi István

Szakmai tevékenységét kezdettől fogva a gáziparban fejti ki. 1960 óta irányítja a Szeged, majd a Dél-Alföld gázellátását végző Dégáz szakmai munkáját. Számos olyan technikai megoldás fűződik a tevékenységéhez, mely a gázipar fejlődését szolgálta. Ilyen újítás a széntekológia gazdaságosabb és hatékonyabb felhasználása, a benzín alapú városi gázgyártás, a földgázból való városi gázgyártás sajátos alkalmazása Magyarországon, a városi gáz méregtelenítése, erőműi kazánokba való propán-bután gáz alkalmazása. Az utóbbi húsz évben fő műszaki fejlesztési tevékenysége a magyarországi polietilén cső gázipari felhasználása – 1973-ban Szegeden alkalmaztak először először ilyen csöveket gázvezetékneként. Az általa bevezetett műanyag cső alkalmazása tette és teszi lehetővé – olcsósága miatt – a lakossági önerős gázellátást; húsz év alatt több mint hatszázezer fogyasztó kapcsolódhatott be a gázellátásba. A polietilén elektrofitting gyártását és az alkalmazásához szükséges műszereket a Dégáz gyártja és forgalmazza Magyarországon.

A modern zenei hét negyedik napja Schroeder, a halhatatlan Orbán György zongoraszonátájának ősbemutatója

Orbán György háromtétéles zongoraszonátája új színt hozott a kortárs zenei héten előadott művek stílusirányzatainak sorába. A darab legátöbb részei új-romantikus jegyeket viseltek; egy-egy szekvenciában, mint a fel-felidézett emlékképeket, álomszerű tablólaváltásokat, meglobbanó érzelmeket, kinyílókat és áhítatos befordulásokat éreztetőkben, a tizenkilencedik századi romantika érzékenysége jelent meg. És mégis, a ma gondolati témái voltak, amik a művet meghatározták – a gondolatok voltak Orbán György zenéjének szervezői. A darab belső ritmusát, akár egy szabadversét, (Cendrars Húsvét New York-ban versének vagy Apollinaire Égőv-jének rokona), érzelmi tónustól színezett, rendkívül erős gondolati hatások szabták meg. Nem véletlen, hogy az előadó *Zsigmond Zoltán* remek játéka (és a mű megszólalása előtt elhangzott – nyomdakész – kísésszéje) oly érzékletes metaforákkal adta vissza a lélek állapotait, a szorongástól megszabadulásig. Az ősbemutató után *Behán*

Sikeres ősbemutatót ünnepelt a zenei hét századunk muzsikájából koncertsorozat negyedik estjének közönsége. Orbán György IV. Zongoraszonátája Szegeden szólalt meg először, Zsigmond Zoltán zongoraművész előadásában.

Pál Hollós Máté „Ének, hajolj ki ajkamon” című brácsadarabját, majd *Delley József* Ligeti György „Passacaglia unghere” és „Hungarian Rock” című csemballóműveit adta elő. Behán Pál játékának erőnye volt, hogy a darab bensősége sen egyszerű tonalitását szépen megragadta, Delley József pedig, a barokk változatok és népzenei motívumok szintézisét oldotta meg jól (igazi élmény volt polifonikus zenét csemballón hallani).

Az új-tonalitással kísérletező művekre olyan darab következett, amely analógiája a képzőművészetből jól ismert, absztrakt formákkal elért érzelmekeltésnek. *Vidovszky László* *Schroeder halála* című darabját a szerző és két segítője

adta elő zongorán. (*Schroeder* – úgysem találnák ki – a világ leghosszabb képregényének magabaforduló gyermekszereplője, aki nem base-ball meccsre jár, hanem zongorázik, s ezért válik magányossá társai között.) E különös jelzében a zongora mindvégig oda-vissza futamokat játszik, hosszan, a billentyűkön sorban, s segítők eközben apró tárgyakkal tompítják és hallgattatják el fokozatosan a húrok hangját. Mindebből rendszerbe fogott torzulás támad, a futam előbb tónusát, aztán zengését, majd hangját veszti el, s végül kiteljesedik a zenei lélek halálának szimbóluma: az entitásától vesztő és vesztő zene után beálló csend. De mekkora csend! A néma futamokat játszó zongora csendje: a tett (a zongorázás) megvan, létezik, de amit hangjaival létrehozna, az leromlik, elvész. A dallamok és harmóniak nélküli darab, íme, szomorú meghatottságot keltett. *Schroeder halt meg, a halhatatlan.*

Pánek Sándor

Eötvös- és Klauzál-díjasok

EÖTVÖS LORÁND-díjasok

Dr. Bagó Eszter főosztályvezető-helyettes (Ipari és Kereskedelmi Minisztérium); *Bódis Lajos* műszaki-termelési igazgató (Építőgépjávitó Vállalat); *dr. Botos Balázs* helyettes államtitkár (Ipari és Kereskedelmi Minisztérium); *Dányi István* főosztályvezető-helyettes (Ipari és Kereskedelmi Minisztérium); *Galambosi István* vezérigazgató (Dél-alföldi Gázszolgáltató Vállalat); *Gálosfai Jenő* osztályvezető (Ipari és Kereskedelmi Minisztérium)

KLAUZÁL GÁBOR-díjasok

Béres Vilmos elnök (Sárszeg

és Vidéke Áfész); *dr. Brückner István* ügyvezető igazgató (Centrum Áruházak Kereskedelmi Kft.); *Csendes József* igazgató (Balaton Füszért Nagykanizsai Raktárház); *Ktnál János* vállalkozó; *Kubiczáné Opicz Teréz* bolt-csoportvezető (Bizományi Kereskedőház és Záloghitel Rt.); *dr. Lednyiczky Zsigmond* elnök-vezérigazgató (ALFA Élelmiszer- és Vegyiáru Kereskedelmi Rt.; *Sárvári László* ügyvezető igazgató (Terézvárosi Textilkereskedelmi és Szolgáltató Kft.); *dr. Ginszler János* tanszékvezető egyetemi tanár (Budapesti Műszaki Egyetem); *Klatsmányi Árpád* nyugdíjas főmérnök; *dr. Kocsis Ist-*

ván főosztályvezető (Ipari és Kereskedelmi Minisztérium); *Kreszán Albert* vezérigazgató (Középipletéptő Rt.); *dr. Latorcai János* főosztályvezető (Ipari és Kereskedelmi Minisztérium); *dr. Pázmándi Gyula* vezérigazgató (Corvinbank Rt.); *dr. Petró Bálint* tanszékvezető egyetemi tanár (Budapesti Műszaki Egyetem); *dr. Simay Antal* kémiai tudományos igazgatóhelyettes (Gyógyszerkutató Intézet Kft.); *Urbanitsok János* igazgató (Autóipari Kutató Fejlesztő Vállalat); *Vékási János* vezérigazgató (Dunántúli Kőolajipari Gépgyár Rt.); *Zalán Barnabás* vezérigazgató (Rába Magyar Vagon és Gépgyár Rt.).